

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W GDAŃSKU**

RGD.411/1/14/IW

Gdańsk, 31 grudnia 2014 r.

DECYZJA NR RGD - 36/2014

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) i § 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego:

- I. Na podstawie art. 11 przywołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 tej ustawy praktykę polegającą na nadużywaniu przez Przedsiębiorstwo „NOGAT” Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Kałdowo Wieś, Gmina Malbork, pozycji dominującej na lokalnym rynku przyjmowania nieczystości ciekłych odbieranych ze zbiorników bezodpływowych dowożonych do zlewni pojazdami asenizacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Malbork poprzez ograniczenie dostępu do zlewni przedsiębiorcom innym, niż dotychczas z niej korzystający, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych i ich transportu z terenu Miasta i Gminy Malbork
i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 18 grudnia 2014 r.,
- II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 2 pkt 3 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakłada na Przedsiębiorstwo „NOGAT” Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Kałdowo Wieś, Gmina Malbork, **karę pieniężną** w wysokości 5.323 zł (słownie: pięć tysięcy trzysta dwadzieścia trzy złote), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 5 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.
- III. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), w związku z art. 83 wyżej wymienionej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do jej art. 33 ust. 6, działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **postanawia się obciążyć** Przedsiębiorstwo „NOGAT”

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL/FAX (58) 346-29-33, 346-29-32, 301-51-75

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Kałdowo Wieś, Gmina Malbork, **kosztami niniejszego postępowania** w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję w kwocie 62,70 zł (słownie: sześćdziesiąt dwa 70/100 złotych) oraz **zobowiązuje się** Spółkę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

- [1] W marcu 2014 r. zamknięto przeprowadzone w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej: *Prezesem Urzędu* lub *Prezesem UOKiK*, postępowanie wyjaśniające (sygn. sprawy RDG-400/38/13/14/CF), mające na celu wstępne ustalenie, czy działanie Przedsiębiorstwa „NOGAT” Sp. z o.o. w Kałdowie Wsi, gmina Malbork, zwanego dalej: *NOGAT* lub Spółką, polegające na odmowie przyjmowania do stacji zlewnej nieczystości, narusza przepisy ww. ustawy, uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy. W wystąpieniach kierowanych do Prezesa Urzędu, będących podstawą wszczęcia ww. postępowania wyjaśniającego, przedsiębiorca Ksenia Tyszyńska prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą *KOGUT* Usługi Komunalne Ksenia Tyszyńska z siedzibą w Sztumie, zwany dalej *Ksenia Tyszyńska* lub *KOGUT*, wskazał, że od maja 2008 r. świadczy usługi odbioru nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych. Usługi te wykonuje na terenie Miasta i Gminy Sztum, a także na obszarze Gmin Ryjewo, Dzierzgoń, Stary Dzierzgoń i Stary Targ.

W związku z zamiarem rozszerzenia działalności na teren Miasta i Gminy Malbork, przedsiębiorca ten wystąpił do Spółki *NOGAT* o wydanie zaświadczenia/pisma o gotowości ich odbioru przez należącą do niej stację zlewną. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, uzyskanie takiego dokumentu jest niezbędne przy ubieganiu się o zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na obszarze danej gminy (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 1399). O wydanie ww. dokumentu przedsiębiorca *KOGUT* występował do ww. Spółki kilkakrotnie. W odpowiedzi na pismo z dnia 28 maja 2013 r. został on przez ww. Spółkę *NOGAT* poinformowany o braku możliwości przyjęcia dodatkowych nieczystości ciekłych oraz o tym, że odbiór większej ilości ścieków będzie możliwy po zakończeniu realizowanych inwestycji na terenie oczyszczalni tj. w czerwcu 2013 r. W odpowiedzi na pismo ww. przedsiębiorcy z dnia 12 czerwca 2012 r., w którym wyjaśniał on, że nieczystości ciekłe, które zamierza dostarczać do zlewni w Kałdowie Wsi będą odbierane wyłącznie na terenie Gminy Malbork i że będą to nieczystości odbierane dotychczas przez innego przedsiębiorcę, Spółka *NOGAT* pismem z dnia 20 czerwca 2012 r. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko o niemożności podpisania umowy przed czerwcem 2013 r. (k. 19 - 22).

Z ustaleń poczynionych w toku ww. postępowania wyjaśniającego wynika, że decyzją z dnia 11 lipca 2012 r. Wójt Gminy Malbork zezwolił przedsiębiorcy Ksenia Tyszyńska na prowadzenie, od dnia 16 lipca 2012 r., działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Wiejskiej Malbork. Zgodnie z pkt 3 ww. decyzji - ze względu na realizowanie inwestycji polegającej na przebudowie i rozbudowie oczyszczalni ścieków w miejscowości Kałdowo Wieś - do dnia 1 czerwca 2013 r. jako miejsce odbioru nieczystości ciekłych dowożonych przez ww. przedsiębiorcę wskazano Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Dzierzgoniu Sp. z o.o. lub Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sztumie, zaś od dnia 1 czerwca 2013 r. - Przedsiębiorstwo „NOGAT” Sp. z o.o. w Kałdowie Wsi (k. 23- 25). Mając na uwa-

dze postanowienia ww. decyzji , w dniu 20 czerwca 2013 r. przedsiębiorca KOGUT złożył do Spółki NOGAT wniosek o umożliwienie zlewania nieczystości ciekłych do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi (k. 26). Pismem z dnia 3 lipca 2013 r. ww. Spółka poinformowała go, że nie jest możliwe przyjmowanie nieczystości dostarczanych przez niego wozami asenizacyjnymi, i że prowadzone prace inwestycyjne na oczyszczalni ścieków umożliwią przyjęcie dodatkowych ścieków w 2015 r. (k. 27). W październiku 2013 r. przedsiębiorca KOGUT ponowił wniosek o umożliwienie zlewania nieczystości ciekłych do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi, na który otrzymał odpowiedź z dnia 9 października 2013 r., o identycznej treści, jak w piśmie z dnia 3 lipca 2013 r. (k. 28 i 29).

Decyzją Burmistrza Miasta Malborka z dnia 5 listopada 2013 r. przedsiębiorca KOGUT otrzymał zgodę na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Miasta Malbork. Jako miejsce odbioru nieczystości ciekłych wskazano:

- do 2015 r. - oczyszczalnia Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dzierzgoniu lub oczyszczalnia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sztumie,
- od 2015 r. (po wykonaniu inwestycji w oczyszczalni) do oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi (k. 30 - 33).

W tej sytuacji, aby wykonywać usługi określone w decyzjach, przedsiębiorca Ksenia Tyżyńska musi ścieki odbierane z terenu Miasta i Gminy Malbork transportować do stacji zlewnych w Dzierzgoniu i Sztumskim Polu, co wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów transportu.

W ocenie przedsiębiorcy KOGUT (k. 17 -18) działania Spółki NOGAT dotyczą jego kontrahentów i klientów i mogą dotyczyć również innych potencjalnych przedsiębiorców zamierzających uczestniczyć w obrocie gospodarczym. (...) *Gmina oraz Miasto z jednej strony wydając decyzje na prowadzenie działalności komunalnej tj. wywozu nieczystości płynnych ze swoich terenów. Z drugiej strony „Nogat” Sp. z o.o. uniemożliwia przyjęcie nieczystości od nowych przedsiębiorców pozwalając aby ścieki dowozić mogli pozostali przedsiębiorcy tacy jak: Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszaniowej w Malborku i Wywóz Nieczystości Płynnych Jan Baliński. W chwili obecnej aby świadczyć usługi dla mieszkańców Gminy Malbork i Miasta Malbork musielibyśmy wydobyte nieczystości ciekłe wozić do stacji zlewnej w Dzierzgoniu i Szumskim Polu. Ze względu na dużą odległość jest to nieoptyczne. Taki stan rzeczy niewątpliwie wpływa na stan konkurencji na rynku lokalnym poprzez jej ograniczenie. Każde zaś ograniczenie konkurencji jest objawem naruszenie interesu publiczno - prawnego. Działalność „Nogat” Sp. z o.o. bezpośrednio wpływa na wszystkich konsumentów - mieszkańców Miasta Malborka i gminy Malbork gdyż w wyniku jej działania uniemożliwia działanie konkurencji na rynku wywozu nieczystości ze zbiorników bezodpływowych. Wejście na ten rynek kolejnych przedsiębiorców, a więc działanie konkurencji sprawiłoby, że jakość i ceny usług stałyby się korzystniejsze od ich odbiorców. Tak szeroki krąg uczestników rynku uzasadnia zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.*

- [2] Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, Prezes Urzędu uznał, że dały one podstawę do podejrzenia, iż działania podejmowane przez Spółkę NOGAT mogą ograniczać - przedsiębiorcom zamierzającym odbierać pojazdami asenizacyjnymi nieczystości ciekłe ze zbiorników bezodpływowych z terenu miasta i gminy Malbork - dostęp do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi, a tym samym prowadzenie działalności w tym zakresie na ww. obszarze. Mając na uwadze ustalenia poczynione w toku przeprowadzone-

go postępowania wyjaśniającego, w dniu 5 czerwca 2014 r. postanowieniem nr 170 wszczęto przeciwko Spółce NOGAT, z urzędu, postępowanie sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję i postawiono jej zarzut nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku przyjmowania nieczystości ciekłych odbieranych ze zbiorników bezodpływowych, dowożonych do zlewni pojazdami asenizacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Malbork poprzez ograniczenie dostępu do zlewni przedsiębiorcom innym, niż dotychczas z niej korzystający, co może przeciwdziałać ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych i ich transportu z terenu Miasta i Gminy Malbork i stanowić naruszenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (k.1).

- [3] O wszczęciu postępowania antymonopolowego i postawionych zarzutach Spółka NOGAT została poinformowana zawiadomieniem z tego samego dnia (k. 2-3).
- [4] W poczet dowodów w postępowaniu w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję, sygn. RGD. 411/1/14/IW, zaliczono dowody uzyskane w postąpieniu wyjaśniającym prowadzonym pod sygnaturą RGD. 400/38/13/14/CF (k. 6-7).
- [5] W piśmie z dnia 17 czerwca 2014 r. stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego NOGAT nie ustosunkowała się do postawionych zarzutów (k. 36-37), a przekazała jedynie informacje, do przedstawienia których została wezwana w zawiadomieniu.

PREZES URZĘDU USTALIŁ, CO NASTĘPUJE

- [6] Spółka NOGAT jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr 0000162098 (k. 76- 79). Jedynym udziałowcem Spółki jest Gmina Miejska Malbork. NOGAT jest właścicielem oczyszczalni ścieków położonej w Kałdowie Wsi, gmina Malbork, na terenie której działa zlewnia nieczystości płynnych, do której - wozami asenizacyjnymi - dowożone są nieczystości ciekłe odbierane ze zbiorników bezodpływowych. Spółka nie posiada własnych wozów asenizacyjnych.
- [7] W piśmie z dnia 7 lutego 2014 r. Spółka wskazała, że przyjmuje ścieki z: Miasta i Gminy Malbork, Gmin: Nowy Staw, Dębina, Martąg i Trępnowy i Lichnowy (miejscowości: Lichnowy, Lichnowki, Boręty, Lisewo, Dąbrowa i Parszewo) (k.10). Zlewnia w Kałdowie Wsi jest jedyną działającą na terenie Gminy Miejskiej Malbork. Na terenie sąsiadujących gmin znajdują się oczyszczalnie ścieków w Sztumskim Polu (Gmina Sztum), Dzierzgoniu i Tczewie, w których działają stacje zlewne. Są one oddalone od stacji zlewnej w Kałdowie Wsi odpowiednio ok. 20 km (Sztum i Dzierzgoń) i 30 km (Tczew).
- [8] W piśmie z dnia 27 lutego 2014 r. (k. 8 - 9) NOGAT wyjaśniła, że (...) *jest właścicielem oczyszczalni ścieków, która jest w trakcie procesu inwestycyjnego, mającego na celu zwiększenie przepustowości ścieków z terenu całej zlewni do ilości docelowej tj. 7400 m³/d. Brak zgody na odbiór ścieków od dodatkowego dostawcy wynika z faktu, iż do zakończenia inwestycji tj. do końca 2014 r. (termin uległ wydłużeniu z uwagi na rozszerzony w stosunku do pierwotnego zakres rzeczowy modernizacji) nie ma możliwości odbioru dodatkowej ilości ścieków, ale przede wszystkim ładunku ścieków. Stwierdzenie ze strony firmy KOGUT Usługi komunalne Ksenia Tyszyńska (...) iż „nasze przedsiębiorstwo nie będzie dostarczać dodatkowej większej ilości ścieków”, naszym zdaniem jest przejęcie ścieków dostarczanych obecnie do Waszej stacji zlewnej przez inne przedsiębiorstwa” jest założeniem, które nie zostało poparte formalnie przez tych niewymienionych z nazwy przed-*

siębiorców i nie mogło spotkać się z akceptacją takiego stanowiska przez Przedsiębiorstwo „Nogat” Sp. z o.o. w Kałdowie Wsi. Przywołany przypadek odbioru ścieków od firmy TIP - TOP Jacek Urbański (...) był incydentalny, bo miał dotyczyć odbioru ścieków z imprez masowych w Malborku (dopisek UOKiK: cytata oryginalny).

W ocenie spółki NOGAT (...) zmniejszająca się z roku na rok liczba metrów sześciennych, dochodzących do oczyszczalni ścieków od wszystkich odbiorców, jest zjawiskiem powszechnym i dotyczy nie tylko ścieków dostarczanych beczkowozami. W roku 2012 doptynęło 1 972 161 m³ ścieków komunalnych, natomiast w roku 2013 odpowiednio 1 920 170 m³. Mimo spadku ilości ścieków wzrósł ładunek tych ścieków w związku z faktem, iż stężenie jest znacznie większe, stąd prowadzony jest obecnie proces inwestycyjny za kwotę około 15 000 000,00 zł, którego celem jest rozbudowa przepustowości oczyszczalni. Przewidywany koniec inwestycji określony jest na grudzień 2014 r. Po tym czasie będziemy mogli odbierać ścieki przez firmę „KOGUT” Usługi Komunalne Ksenia Tyszyńska, po zawarciu stosownej umowy.

[9] W piśmie z dnia 26 września 2014 r. (k. 48) Spółka NOGAT określiła harmonogram prac związanych z przebudową i rozbudową oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi, zgodnie z którym zadanie inwestycyjne polegające na:

- zaprojektowaniu i budowie przedsięwzięcia pn.: „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi, gm. Malbork w części dotyczącej piaskowców i osadników wstępnych (części mechaniczna) zostało zakończone 26 czerwca 2014 r.,
- budowie i modernizacji części biologicznej pn.: „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi i sieci kanalizacji sanitarnej w Malborku” (planowany termin jego realizacji to 31 grudnia 2014 r.)

W piśmie z dnia 16 października 2014 r. (k. 110 - 11) Spółka NOGAT wyjaśniła, że (...) *oczyszczalnia ścieków w Kałdowie Wsi aktualnie spełnia wymagania w zakresie efektu ekologicznego dotyczącego jakości ścieków oczyszczonych, jednakże nie posiada rezerw umożliwiających przyjęcie przez nią dodatkowych ładunków zanieczyszczeń.*(...) Realizacja zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi, gm. Malbork w części dotyczącej piaskowców i osadników wstępnych (części mechaniczna) polegała na wykonaniu następujących obiektów:

1. Komory rozdziału ścieków R1, R2.
2. Hali mechanicznego podczyszczania ścieków składających się z:
  - a. Komory żelbetonowej z dwoma piaskownicami.
  - b. Pomieszczenia separatora i płuczki piasku.
3. Pompowni piasku zintegrowanej z piaskownikami.
4. Komory zasuw.
5. Osadników wstępnych radialnych OW1, OW2.
6. Pompowni osadu wstępnego PS2.
7. Pompowni tłuszczu i flotasu PS1.
8. Pompowni wody technologicznej.
9. Biofiltra.

(...) Potrzeba rozbudowy części mechanicznej wynikała z utrudnień eksploatacyjnych wynikających z przeciążenia hydraulicznego oczyszczalni podczas opadów deszczu i wyeliminowania przestarzałych i awaryjnych urządzeń oraz dostosowaniem do drugiego etapu modernizacji oczyszczalni, która pozwoli przyjmować dodatkowe ładunki zanieczyszczeń. Ten etap modernizacji nie przyczynił się do możliwości odbioru dodatkowych ścieków do oczyszczalni, ponieważ gwarantował tylko hydrauliczne polepszenie pracy urządzeń. Moglibyśmy przyjmować większe ilości ścieków, ale nie zwiększone ładunki zanieczyszczeń, tak aby spełnić wymagane parametry ścieków oczyszczonych.

[10] Drugie zadanie inwestycyjne dotyczące budowy i modernizacji części biologicznej pn.: „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi i sieci kanalizacji sanitarnej w Malborku” obejmuje:

1. Modernizację następujących obiektów:
  - a. Pompowni osadu recyrkulacyjnego i nadmiernego OB9E.
  - b. Budynku stacji dmuchaw OB11A.
2. Budowę następujących obiektów:
  - a. Reaktora biologicznego 9C.
  - b. Komory rozdzielczej przed reaktorami KR1.
  - c. Komory rozdzielczej przed osadnikami wtórnymi KR2.
3. Budowę i modernizację instalacji nowoczesnego systemu sterowania i automatyki.
4. Budowę obiektów towarzyszących:
  - a. Rurociągi techniczne oraz międzyobiektove.
  - b. Oświetlenie nowoprojektowanego terenu.
  - c. Linii kablowych energetycznych, sygnalizacyjnych, sterowniczych, oświetleniowych.
  - d. Telemetria.
  - e. Dróg dojazdowych i planów manewrowych.
  - f. Zieleń ochronna.

(...) Zakończona inwestycja, która jest planowana na 31 grudnia 2014 r. zwiększy jej przepustowość do wielkości 96.545 RLM i spowoduje dotrzymanie aktualnie wymaganych parametrów jakości ścieków na wylocie. Pozwoli to na zwiększenie możliwości przyjmowania ścieków komunalnych zarówno z nowo wybudowanych sieci kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Malbork jak i dostarczonych przez wozy asenizacyjne. Przed zakończeniem części biologicznej oczyszczalni nie może przyjmować dodatkowych ścieków bez narażenia się na możliwość obniżenie parametrów na zrzucie, co skutkowałoby dotkliwymi karami administracyjnymi. (...)

Spółka NOGAT w piśmie z dnia 16 października 2014 r. oświadczyła, że przedsiębiorca Ksenia Tyszyńska będzie mógł dostarczać nieczystości ciekłe od 1 stycznia 2015 r. (110 - 111).

[11] W grudniu 2014 r. na stronie internetowej Spółki NOGAT (www.nogat.malbork.pl) zamieszczono informację, że w dniu 1 grudnia 2014 r. wykonawca Przedsiębiorstwo Budowlano - Inżynierskie SANMEL Sp. z o.o. z siedzibą w Brodnicy odstąpił od umowy dla Zadania 2: Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi - Etap II (część biologiczna) w ramach projektu pn. „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi i sieci kanalizacji sanitarnej w Mal-

borku". Z informacji zamieszczonych przez Spółkę wynika, że obecnie trwają prace inwentaryzacyjne. Spółka w styczniu 2015 r. ogłosi nowy przetarg na dokończenie prac związanych z ww. zadaniem.

[12] NOGAT odbiera nieczystości ciekłe dostarczane wozami asenizacyjnymi do zlewni w Kałdowie Wsi na podstawie niżej wymienionych umów (k. 50 - 69):

1. Umowa [...],
2. Umowa [...],
3. Umowa [...],
4. Umowa [...],
5. Umowa [...] ,
6. Umowa [...].

[13] Na podstawie ww. umów do zlewni w Kałdowie Wsi dostarczono w latach 2012 - 2014 następujące ilości nieczystości ciekłych:

Tabela 1

LP.	DOSTAWCA NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH DO ZLEWNI	2012		2013		01.01-31.05.2014	
		Ilość nieczystości ciekłych dostarczonych do zlewni [m ³]	udział w całorocznym zrzucie do zlewni [%]	Ilość nieczystości ciekłych dostarczonych do zlewni [m ³]	udział w całorocznym zrzucie do zlewni [%]	Ilość nieczystości ciekłych dostarczonych do zlewni [m ³]	udział w całorocznym zrzucie do zlewni [%]
1	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Malborku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2	Wywóz Nieczystości Płynnych i Mechanika Pojazdowa Adam Baliński Malbork	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
3	Pozostali przedsiębiorcy (3 przedsiębiorców w 2012 r. i 2014 r., 4 przedsiębiorców w 2013 r.)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
4	Razem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

[14] Przedsiębiorcy ZGKiM, Adam Baliński i KOGUT w latach 2012 - 2014 odbierali - wozami asenizacyjnymi - ścieki od dostawców z terenu Miasta i Gminy Malbork (k. 33, 34, 42). Poniższe zestawienie prezentuje ilości dostawców.

Tabela 2

LP.	NAZWA PRZEDSIĘBIORCY	ILOŚĆ DOSTAWCÓW ŚCIEKÓW PŁYNNYCH ODBIERANYCH WOZAMI ASENIZACYJNYMI					
		2012		2013		2014	
		Miasto Malbork	Gmina Malbork	Miasto Malbork	Gmina Malbork	Miasto Malbork	Gmina Malbork
1	ZGKiM	[pkt 1 załącznika do decyzji - informacje stanowiące tajemnicę przedsiębior-					

2	Adam Baliński	<i>biorstwa]</i>
Razem (wiersze 1,2)		
3	KOGUT	
Razem (wiersze 1,2,3)		

[15] Na terenie gmin sąsiadujących z Gminą Malbork znajdują się stacje zlewne przyjmujące nieczystości ciekłe pochodzące ze zbiorników bezodpływowych, których usytuowanie w stosunku do punktu zlewego w Kałdowie Wsi przedstawia poniższa tabela (k. 36, 43, 127):

Tabela 3

LP.	PUNKTY ZLEWNE	ODLEGŁOŚĆ OD PUNKTU ZLEWNEGO W KAŁDOWIE WSI
1	Oczyszczalnia ścieków Sztum Pole	18,5 - 25 km
2	Oczyszczalnia ścieków Dzierzgoń	25 - 30 km
3	Oczyszczalnia ścieków Tczew	30 km
4	Oczyszczalnia ścieków Barcice	50 km

[16] W tabeli poniżej wskazano gminy i miejscowości, z których przedsiębiorcy: ZGKiM, Adam Baliński i KOGUT odbierają - wozami asenizacyjnymi - ścieki, nazwy zlewni do których są one dostarczane oraz cenę oczyszczania 1 m³ przyjętych ścieków (k. 33, 34, 42- 43, 127):

Tabela 4

NAZWA PRZEDSIĘBIORCY	OBSZAR OBSŁUGIWANY	STACJA ZLEWNA, DO KTÓREJ ŚCIEKI Z DANEGO OBSZARU/ MIEJSCOWOŚCI SĄ DOSTAR- CZANE	CENA BRUTTO PRZYJĘCIA 1 m ³ ŚCIEKÓW DO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
ZGKiM	Miasto i Gmina Malbork Miasto i Gmina Nowy Staw Miasto i Gmina Sztum Gminy: Dzierzgoń, Lichnowy, Miłoradz, Stare Pole, Stary Targ	Kałdowo Wieś	3,89 zł (01.02.2013 r. - 31.01.2014 r.) 4,04 zł (01.02.2014 r. - 31.01.2015 r.)
Adam Baliński	Miasto i Gmina Malbork Gminy: Stare Pole, Nowy Staw, Sztum*	Kałdowo Wieś	3,89 zł (01.02.2013 r. - 31.01.2014 r.) 4,04 zł (01.02.2014 r. - 31.01.2015 r.)
KOGUT	Gmina i Miasto Malbork Gminy Stary Dzierzgoń, Dzierz- goń Miasto i Gmina Sztum Gmina Ryjewo Gmina Stary Targ	Dzierzgoń Sztumskie Pole Barcice Sztumskie Pole oraz Dzierzgoń	Oczyszczalnia ścieków w Dzierzgoniu - 5,61 zł (2013 r. i 2014 r.) Oczyszczalnia ścieków w Sztumskim Polu- 4,21 zł (2013 r.) i 4,62 zł (2014 r.) Oczyszczalnia ścieków w Barcicach - 3,64 zł (2013 r.) i 4,01 zł (2014 r.)

*usługi były wykonywane w czasie awarii samochodu należącego do ZGKiM

- [17] Spółka ZGKiM w 2013 r. i w I półroczu 2014 r. dostarczyła do zlewni w Kałdowie Wsi następujące ilości nieczystości płynnych odebranych ze zbiorników bezodpływowych (w m³) zlokalizowanych na terenie poszczególnych miast i gmin (k. 130-131):

Tabela nr 5

Lp.	OBSZAR Z JAKIEGO ZGKiM SP. Z O.O. W MALBORKU ODBIERAŁA ŚCIEKI	ILOŚĆ M ³ NIECZYSTOŚCI CIEKLYCH DOSTARCZONO DO ZLEWNI W KAŁDOWIE WSI	
		2013	01.01-30.06.2014.
1	Miasto i Gmina Malbork	[...]	[...]
2	Miasto i Gmina Nowy Staw	[...]	[...]
3	Miasto i Gmina Sztum	[...]	[...]
4	Gmina Dzierzgoń	[...]	[...]
5	Gmina Lichnowy	[...]	[...]
6	Gmina Miłoradz	[...]	[...]
7	Gmina Stare Pole	[...]	[...]
8	Gmina Stary Targ	[...]	[...]
9	Razem	[...]	[...]
10	Suma wierszy 1,2 i 5	[...]	[...]
11	Różnica między wierszem 9 i 10	[...]	[...]

Spółka ZGKiM w piśmie z dnia 3 grudnia 2014 r. wyjaśniła, że (...) ścieki odbierane ze zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Nowy Staw, Miasta i Gminy Sztum oraz Gminy: Dzierzgoń, Lichnowy, Miłoradz, Stare Pole, Stary Targ dostarczane są do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi ze względu na położenie bazy ZGKiM zlokalizowanej w Malborku oraz ze względu na ochronę środowiska i ekonomię. W wyżej wymienionych gminach ilość wywożonych nieczystości płynnych była niewielka w związku z powyższym nieoptycalnym byłoby dojeżdżać np. do zlewni w Dzierzgoniu z nieczystościami wypompowanymi z miejscowości Stary Targ, a następnie wracać do Malborka gdzie zlewnia jest praktycznie na miejscu, co daje możliwość sprawniejszego, tańszego odbioru nieczystości od klientów (k. 130 - 131). Spółka NOGAT podała, że przyjmuje ścieki z: Miasta i Gminy Malbork, Gmin: Nowy Staw, Dębina, Martąg i Trępnowy, Lichnowy (miejscowości: Lichnowy, Lichnowki, Boręty, Lisewo, Dąbrowa i Parszewo) (k.10). Nieczystości ciekłe dowożone wożami asenizacyjnymi przez ZGKiM do zlewni w Kałdowie Wsi z gmin innych niż wskazane przez NOGAT, tj.: z miasta i gminy Sztum oraz gmin: Dzierzgoń, Miłoradz, Stare Pole i Stary Targ stanowiły w 2013 r. ok. [...] % nieczystości odebranych przez tego przedsiębiorcę, a w I połowie 2014 r. - ok. [...]%. Z danych prezentowanych w tabeli nr 1 wynika, że ilość nieczystości ciekłych dostarczonych w latach 2012 - 2014 do zlewni w Kałdowie Wsi na podstawie umów zawartych ze Spółką NOGAT, wyniosła odpowiednio: w 2012 r. - [...] m³, w 2013 r. - [...] m³ i w 2014 (styczeń - maj) - [...] m³. Tak więc, ilość nieczystości ciekłych dostarczonych do ww. zlewni przez ZGKiM w 2013 i 2014 r. z obszaru innych gmin, niż objęte zakresem działalności Spółki NOGAT, była niewielka w stosunku do łącznej ilość nieczystości ciekłych dostarczonych do tej zlewni wożami asenizacyjnymi. Udział tych nie-

czystości w łącznej ilości nieczystości przyjętych w 2013 r. i 2014 r. przez ww. zlewnię wyniósł bowiem w 2013 r. ok. [...]%, a w pierwszym półroczu 2014 r. - ok. [...]%.

- [18] Wysokości opłat pobieranych za odbiór nieczystości ciekłych przez ww. przedsiębiorców zestawiono w poniższej tabeli (k. 33, 34- 35, 43):

Tabela nr 6

PRZEDSIĘBIORCA	WYSOKOŚĆ OPLAT ZA ODBIÓR NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH
ZGKiM	opłaty pobierane za usługę wywozu nieczystości płynnych z terenu Miasta i Gminy Malbork: do 4 m ³ - 26 zł/m ³ powyżej 4 m ³ - 24 zł/m ³ od 01.06.2014 r. obowiązuje nowy cennik: do 4 m ³ opłata ryczałtowa 75 zł powyżej 4 m ³ - 24 zł/m ³ opłaty pobierane za usługę wywozu nieczystości płynnych z terenu innych gmin: do 4 m ³ - od 100 zł do 150 zł za usługę powyżej 4 m ³ - od 22,5 zł/m ³ do 35 zł/m ³
Adam Baliński	usługi wykonywane w promieniu 10 km do stacji zlewnej - 21 zł/m ³ przy usługach wykonywanych w promieniu powyżej 10 km do stacji zlewnej - za każdy przejechany kilometr doliczana jest kwota 4zł/km
KOGUT	14,04 zł/m ³ - do 2 km do stacji zlewnej 16,20 zł/m ³ - do 5 km do stacji zlewnej 21,60 zł/m ³ - powyżej 5 km do stacji zlewnej

- [19] Przedsiębiorca Ksenia Tyszyńska z terenu Miasta i Gminy Malbork odebrał wozami asenizacyjnymi w 2012 r. - [pkt 2 załącznika do decyzji] m³ ścieków, w 2013 r. - [pkt 3 załącznika do decyzji] m³ ścieków, a w I półroczu 2014 r. - [pkt 4 załącznika do decyzji] m³ ścieków (k. 81). Hipotetycznie uzasadnionym jest więc przyjęcie, że gdyby ww. przedsiębiorca nieczystości ciekłe odbierane wozami asenizacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Malbork dostarczał w ww. okresach do zlewni w Kałdowie Wsi, jego udział w ich dostawach wyniósłby odpowiednio: w 2012 r. - [pkt 5 załącznika do decyzji]%, w 2013 r. - [pkt 6 załącznika do decyzji]%, a w 2014 r. - [pkt 7 załącznika do decyzji]% (do obliczeń wykorzystano dane z Tabeli 1).

- [20] W dniu 18 grudnia 2014 r. - w toku prowadzonego postępowania - Spółka NOGAT zawarła z przedsiębiorcą Ksenia Tyszyńska umowę nr [...] o odbiór nieczystości ciekłych w stacji zlewnej. Umowa ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Prezes UOKiK zważył, co następuje:

- [21] **Interes publiczny.**

Art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest zatem, aby działania przedsiębiorców - którym zarzucono naruszenie jej przepisów - stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy. Takie stanowisko konsekwentnie prezentuje Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W wyroku z dnia 27 czerwca 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 92/00) Sąd stwierdził, że „Interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzo-

wany co do swych wymagań. Organ administracji - Prezes Urzędu winien być w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej - art. 7 k.p.a. Publiczny znaczy dotyczący ogółu, dotyczący ogółu a nie jednostki, czy też określonej grupy. A zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy". Podobnie na temat interesu publicznego SOKiK wypowiedział w wielu innych wyrokach, np. z dnia 30.05.2001 r. (sygn. akt XVII Ama 80/00), z dnia 04 lipca 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 108/00), z dnia 06 czerwca 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 78/00). Należy dodać także, iż Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lutego 2004 r. (sygn. akt III SK 2/04) stwierdził, że naruszenie indywidualnego interesu (w powołanym wyroku - konsumenta), nie wyklucza dopuszczalności równoczesnego uznania, że dochodzi do naruszenia publicznego zbiorowego interesu.

Spółka NOGAT jest właścicielem oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi. Spółka odmówiła przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą KOGUT przyjmowania nieczystości ciekłych odbieranych ze zbiorników bezodpływowych z obszaru Miasta i Gminy Malbork do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi. Umowę, na podstawie której ww. przedsiębiorca będzie mógł od 1 stycznia 2015 r. dostarczać nieczystości ciekłe dowożone wozami aseptycznymi do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi zawarto w dniu 18 grudnia 2014 r.

Skutki zachowań Spółki NOGAT, będące przedmiotem prowadzonego przez Prezesa Urzędu postępowania mogły dotyczyć nie tylko ww. przedsiębiorcy, ale także każdego potencjalnego przedsiębiorcy zamierzającego świadczyć usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych z terenu Miasta i Gminy Malbork i dostarczać ścieki do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi. Działania Spółki NOGAT mogły również wpływać na interesy podmiotów korzystających z usług opróżniania zbiorników bezodpływowych z terenu Miasta i Gminy Malbork, którzy mogli zostać pozbawieni możliwości wyboru optymalnej dla siebie oferty. W takich okolicznościach interwencja Prezesa UOKiK, w postaci wszczęcia postępowania antymonopolowego na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów była konieczna i zgodna z szeroko pojętym interesem publicznoprawnym, o którym mowa w art. 1 tej ustawy.

[22] Strona postępowania antymonopolowego.

Postępowanie antymonopolowe toczy się z udziałem osób mających przymiot strony. Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję. Zakazy przewidziane w tej ustawie odnoszą się wyłącznie do działań podejmowanych przez przedsiębiorców lub ich związki.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, pod pojęciem *przedsiębiorca* rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz.672). Zgodnie zaś z art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Spółka NOGAT prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000162098. Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. świadczenie usług w zakresie poboru, uzdatniania rozprowadzania wody oraz gospodarowania ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów. Spółka prowadzi działalność zarobkową w sposób zorganizowany i ciągły, jest zatem przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1

ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i jej działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem UOKiK.

[23] **Rynek właściwy i pozycja strony postępowania.**

Definiując rynek właściwy w niniejszej sprawie należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 2 ust. 1. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 391), zwanej dalej: *ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, pod pojęciem nieczystości ciekłych - rozumie się ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

Art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera bezwzględny zakaz nadużywania przez przedsiębiorców pozycji dominującej na rynku właściwym. Aby zatem, działania przedsiębiorcy można było zakwalifikować jako jedną z wymienionych w art. 9 ust. 2 tej ustawy praktyk ograniczających konkurencję, należy uprzednio dowieść, iż przedsiębiorca ten pozycję dominującą faktycznie posiada. Jak powyżej wskazano, stroną niniejszego postępowania jest Spółka NOGAT, prowadząca działalność m.in. w zakresie eksploatacji stacji zlewnej przy oczyszczalni ścieków w Kałdowie Wsi, polegającej na przyjmowaniu i utylizacji trafiających tam nieczystości ciekłych. Tak więc należy wykazać, że przedsiębiorca ten posiada pozycję dominującą na określonym w sprawie rynku właściwym.

Należy wskazać, iż w sytuacji, gdy nieruchomość nie jest podłączona do sieci kanalizacyjnej, ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na właściciela nieruchomości obowiązek gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych (art. 5 ust. 1 pkt 3a). Pozbywanie się tych nieczystości nie może odbywać się w sposób dowolny: zbiorniki bezodpływowe winny być opróżniane przez wyspecjalizowane gminne jednostki organizacyjne bądź przedsiębiorców posiadających zezwolenie na prowadzenie tego rodzaju działalności (art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy), zaś nieczystości ciekłe mogą być transportowane wyłącznie przez spełniające określone wymogi techniczne oraz ochrony zdrowia i ochrony środowiska wozy asenizacyjne (art. 2 ust. 2 ustawy). Nie ma zatem, innej możliwości pozbycia się nieczystości ciekłych powstałych w danej nieruchomości, niż skorzystanie z usługi opróżnienia zbiornika bezodpływowego i wywiezieniu nieczystości ciekłych wozem asenizacyjnym.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych powinien udokumentować gotowość ich odbioru przez stację zlewną. Z powyższego wynika, iż ustawodawca nie przewidział innej, niż stacja zlewna, możliwości pozbycia się transportowanych wozem asenizacyjnym nieczystości ciekłych.

Działalność polegająca na przyjmowaniu do stacji zlewnej nieczystości ciekłych odbieranych ze zbiorników bezodpływowych dowożonych pojazdami asenizacyjnymi oraz usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych i ich transport do stacji zlewnej stanowią, w ocenie Prezesa UOKiK, przedmiot dwóch, odrębnych wprawdzie, jednak bezpośrednio powiązanych ze sobą rynków właściwych.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez *rynek właściwy* rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Pod pojęciem towaru - zgodnie z art. 4 pkt 7 ustawy o ochronie konku-

rencji i konsumentów - rozumie się rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane.

Pojęcie rynku właściwego odnosi się przedmiotowo do wszystkich wyrobów (usług) jednego rodzaju, które ze względu na swoje szczególne właściwości odróżniają się od innych wyrobów (usług) w taki sposób, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zamiany. Rynek właściwy produktowo obejmuje wszystkie towary, które służą zaspokajaniu tych samych potrzeb nabywców, mają zbliżone właściwości, podobne ceny i reprezentują podobny poziom jakości¹. Niezbędnym elementem rynku właściwego jest jego wymiar geograficzny, oznaczający konieczność wskazania obszaru, na którym warunki konkurencji, mające zastosowanie do określonych towarów, są jednakowe dla wszystkich konkurentów.

Rynkiem właściwym, na który działa Spółka NOGAT, jest rynek odbierania i utylizacji dostarczanych do stacji zlewnej nieczystości ciekłych pochodzących ze zbiorników bezodpływowych dowożonych z terenu: Miasta i Gminy Malbork, a także z Gmin: Nowy Staw, Dębina, Martąg i Trępnowy, Lichnowy (miejscowości: Lichnowy, Lichnowki, Boręty, Lisewo, Dąbrowa i Parszewo), Miasta i Gminy Sztum oraz Gmin: Dzierzgoń, Miłoradz, Stare Pole i Stary Targ. Towarem w rozumieniu definicji ustawowej, jest w tym przypadku usługa przyjmowania nieczystości ciekłych odbieranych ze zbiorników bezodpływowych dowożonych do zlewni pojazdami asenizacyjnymi, obszarem zaś - teren poszczególnych ww. miast i gmin. Na zdefiniowanym jak wyżej rynku właściwym Spółka NOGAT, dysponując jedyną lokalną stacją zlewną, zajmuje pozycję dominującą, którą art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje jako *pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%*.

Ewentualni kontrahenci Spółki NOGAT w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, teoretycznie mogliby dostarczać te nieczystości nie tylko do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi, lecz również do zlewni funkcjonujących w sąsiednich gminach, jak np. punkt zlewny w Dzierzgoniu, Sztumie, Tczewie czy Barcicach.

Przyjmując, że koszt jednostkowy (zł/km) przejazdu wozu asenizacyjnego jest dla danego pojazdu stały, to koszty transportu ścieków do sąsiednich gmin odległych o ok.: 18,5 - 25 km - Sztum Pole, 25 - 30 km - Dzierzgoń, 30 km - Tczew byłyby w każdym z tych przypadków wyższe.

Żaden z przedsiębiorców (ZGKiM, Adam Baliński oraz KOGUT), do których w toku postępowania zwrócono się o oszacowanie jednostkowego kosztu transportu nieczystości ciekłych nie przedstawił takich szacunków. W podobnej sprawie, rozstrzygniętej decyzją Prezesa UOKiK nr 36/2013 z dnia 10 grudnia 2013 r. szacunkowy jednostkowy koszt transportu nieczystości ciekłych określono na poziomie od 1,60/km do 3,50 zł/km.

Konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę kosztów transportu nieczystości ciekłych odbieranych z terenu Miasta i Gminy Malbork lub z innych miejscowości, z których nieczystości ciekłe powinny być dostarczane do zlewni w Kałdowie Wsi, tj.: gmin Nowy Staw, Dębina, Martąg i Trępnowy i Lichnowy powoduje, że pokonanie relatywnie niewielkiego dodatkowego dystansu może znacząco zwiększyć koszty usługi. Przyjmując do kalkulacji koszty transportu na poziomie chociażby 1,60 zł/km należy wskazać, że dla przedsiębiorcy, poko-

---

¹ E. Modzelewska-Wąchal: Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Warszawa 2002, s. 49.

nianie dodatkowych 20 km oznacza wzrost kosztów wykonania usługi o 32 zł, a dodatkowych 30 km - o 48 zł.

Reasumując, mając na uwadze definicję rynku właściwego zawartą w art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, ze względu na koszt transportu, punktów zlewnych zlokalizowanych w oczyszczalniach w gminach ościennych nie można uznać za substytuty dla punktu zlewnego w oczyszczalni w Kałdowie Wsi.

Należy zauważyć, iż oczyszczalnia ścieków działająca na terenie danej gminy została utworzona i funkcjonuje staraniem i na rzecz tejże gminy, tym samym nie ma obowiązku przyjmowania nieczystości ciekłych pochodzących spoza jej terenu, w szczególności z terenu gmin na obszarze których działają stacje zlewne. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na jedną z podstawowych zasad ochrony środowiska, obowiązujących w prawie Unii Europejskiej, tj. „zasadzie bliskości”. Zasada ta wyrażona jest w art. 16 *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U.UE.L.2008.312.3)*, który w ust. 3 stanowi, iż: „Sieć (tj. zintegrowana sieć urządzeń do unieszkodliwiania odpadów) powinna umożliwiać unieszkodliwianie odpadów w jednej z najbliższych położonych odpowiednich instalacji, za pomocą najodpowiedniejszych metod i technologii, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz zdrowia publicznego”.

Spółka NOGAT prowadzi na terenie Miasta i Gminy Malbork jedyną oczyszczalnię ścieków i nie spotykając się na lokalnym rynku usług przyjmowania do stacji zlewnej nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych dowożonych pojazdami asenizacyjnymi z terenu objętego zasięgiem jej działalności z konkurencją, posiada na nim pozycję dominującą. W toku postępowania ustalono, że do prowadzonej przez Spółkę zlewni dowożone są ścieki z obszaru gmin nie objętych zasięgiem jej działalności, jednakże ilości tych nieczystości jest niewielka - stanowi zaledwie kilka procent w łącznej ilości nieczystości odebranych przez zlewnię, co wskazuje, iż przewożenie nieczystości ciekłych na większe odległości nie jest opłacalne. Tym samym sytuacja ta nie ma wpływu na pozycję Spółki Nogat na określonym wyżej rynku właściwym.

Pozycja monopolistyczna, będąca kwalifikowaną formą pozycji dominującej, o której mowa w art. 4 pkt 10 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* stwarza Spółce możliwość działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów (tj. przedsiębiorców dysponujących innymi stacjami zlewnymi), jak i kontrahentów (tj. przedsiębiorców dostarczających nieczystości ciekłe do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi).

Przedmiotem (*towarem* w rozumieniu art. 4 pkt 7 *ustawy o ochronie konkurencji konsumentów*) rynku właściwego, który jest powiązany z rynkiem przyjmowania do stacji zlewnej nieczystości ciekłych pochodzących ze zbiorników bezodpływowych, jest rynek opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta i Gminy Malbork i ich transportu do stacji zlewnej. O granicach terytorialnych rynku właściwego decydują w tym przypadku zarówno koszty transportu, jak i odpowiednie uregulowania prawne. Jak wyżej wskazano, na prowadzenie wyżej określonej działalności wymagane jest zezwolenie (art. 7 ust.1 pkt 2 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*). Zezwolenie to wydaje, w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta (art. 7 ust.6 *ww. ustawy*), zaś w samym zezwoleniu określa się obszar działalności nim objętej (art. 9 ust. 1 pkt 2). Powołane wyżej uregulowania ustawowe powodują, że przedsiębiorcy, którzy uzyskali zezwolenie od organu danej gminy mogą wykonywać działalność wywozową na obszarze tej gminy. W przedmiotowej sprawie jest to Miasto i Gmina Malbork.

Rynkiem powiązanim, na który oddziałują zachowania Spółki NOGAT jest rynek usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta i Gminy Malbork, zwany dalej również *lokalnym rynkiem wywozu nieczystości ciekłych*. Na lokalnym rynku wywozu nieczystości ciekłych oprócz przedsiębiorcy KOGUT działa dwóch innych przedsiębiorców: ZGKiM i Adam Baliński.

[24] **Naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.**

Art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż zakazaniem nadużyciem pozycji dominującej na rynku właściwym jest działanie przedsiębiorcy polegające na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. Praktyka ma przede wszystkim charakter antykonkurencyjny, a dobrem chronionym na podstawie ww. przepisu jest konkurencja jako taka.

Dla udowodnienia stosowania tej praktyki, niezbędne jest spełnianie łącznie dwóch, wynikających z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przesłanek, a mianowicie:

- zajmowanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na danym rynku właściwym,
- nadużywanie tej pozycji poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Jak wykazano w decyzji Spółka NOGAT posiada pozycję dominującą na lokalnym rynku usług przyjmowania do stacji zlewnej nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych dowożonych pojazdami asenizacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Malbork, a zatem pierwsza z ww. przesłanek została spełniona.

Rozważając, czy w niniejszej sprawie została spełniona druga przesłanka należy mieć na uwadze, że obowiązek przestrzegania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ciąży na przedsiębiorcach działających na rynku, a stosowanie tych przepisów ma zapewnić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich rynków. Jest w szczególności ważne w przypadku rynku, na którym uczestnikiem jest tylko jeden przedsiębiorca, którego silna pozycja rynkowa pozwala na dowolne oddziaływanie na strukturę rynku i warunki jego funkcjonowania. W takim przypadku ograniczenie dostępu do rynku lub też utrudnienie rozwoju konkurencji, może wywoływać negatywne skutki nie tylko na rynku, na którym przedsiębiorca ten posiada pozycję dominującą, ale również na rynkach z nim powiązanych, na które może on wpływać ze względu na silną pozycję, jaką posiada na rynku zdominowanym. Dzieje się tak, gdy sfera aktywności przedsiębiorców chcących działać na rynku w warunkach konkurencji powiązana jest bezpośrednio lub pośrednio z rynkami, na których dominującą pozycję posiada inny przedsiębiorca. Wtedy też przedsiębiorca posiadający pozycję dominującą na jednym rynku może dyktować warunki na innym, powiązanim z nim rynku, tak jak w przypadku rynku usług przyjmowania do stacji zlewnej nieczystości ciekłych oraz rynku usług opróżniania zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych i ich transportu. Stąd też w przypadku, gdy przedsiębiorca posiadający pozycję dominującą na rynku, w sposób nieuzasadniony, ogranicza lub też utrudnia dostęp do tego rynku lub też do rynku z nim powiązanego, musi się liczyć z tym, iż takie działanie będzie uznane przez Prezesa UOKiK za praktykę ograniczającą konkurencją na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Na mocy tego przepisu zakazane jest zarówno ograniczanie dostępu do rynku jak też, stwarzanie innym przedsiębiorcom warunków funkcjonowania na nim na warunkach mniej korzystnych, niż w warunkach niezakłóconej konkurencji.

W okolicznościach faktycznych rozpatrywanej sprawy Spółka NOGAT prowadzi działalność w zakresie przyjmowania nieczystości ciekłych do jedynej na terenie Gminy Malbork stacji

zlewnej. Wszyscy działający i potencjalni uczestnicy rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych są uzależnieni od działań Spółki i to ona decyduje o jego kształcie. Spółka bowiem, zawierając z przedsiębiorcami umowy na odbiór nieczystości ciekłych, bądź odmawiając zawarcia takich umów, a także ustalając zasady przyjmowania nieczystości do zlewni, ma bezpośredni wpływ na opłacalność świadczenia tego rodzaju usług, a także na liczbę uczestników rynku. Należy zatem uznać, iż Spółka NOGAT posiada możliwości ograniczania dostępu do rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych i ma wpływ na warunki funkcjonowania jego uczestników.

Należy się zgodzić, iż podnoszony przez NOGAT argument dotyczący uwarunkowań technicznych stacji zlewnej jest istotny, ponieważ określony stan techniczny urządzeń tej stacji limituje przyjęcie określonej ilości nieczystości ciekłych. Podkreślenia jednak wymaga, iż zwiększenie liczby przedsiębiorców dowożących nieczystości ciekłe z terenu miasta i gminy Malbork nie powoduje automatycznego zwiększenia ilości wytwarzanych przez mieszkańców tego terenu nieczystości. Przyjmowanie do lokalnej stacji zlewnej nieczystości ciekłych pochodzących z terenu miasta i gminy Malbork, a dostarczanych przez innego niż przedsiębiorcy już działający na terenie ww. Miasta i Gminy oznacza w swej istocie zmianę właściciela wozu asenizacyjnego. Sytuacja taka może utrudnić pracę zlewni, głównie pod kątem organizacyjnym, ale jej nie zablokuje.

Przedstawione wyżej stanowisko Prezesa UOKiK znajduje potwierdzenie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 14 stycznia 2009 r. (sygn. akt III SK 24/08) wydanym na skutek skargi kasacyjnej do sprawy o zbieżnym do rozpatrywanego stanie faktycznym, uznał, że odmowa zawarcia umowy może być obiektywnie uzasadniona warunkami technologicznymi działalności przedsiębiorcy, np. brakiem technicznych możliwości przyjmowania większej ilości ścieków, przy czym maksymalną jest ilość nieczystości ciekłych, jaką może przyjąć zlewnia od przedsiębiorców działających na rynku wywozu nieczystości ciekłych na podstawie zawartych umów. Sąd Najwyższy wskazał, że ilość (objętość) nieczystości ciekłych dostarczanych w danym czasie do zlewni nie jest wartością stałą, jednakże przedsiębiorcy zajmujący się wywozem nieczystości ciekłych z terytorium gminy nie są w stanie zebrać i dostarczyć do zlewni więcej nieczystości ciekłych, niż wytworzyli mieszkańcy gminy i przedsiębiorcy działający na jej terenie. Ilość nieczystości ciekłych, jakie mogą trafić do zlewni w danym okresie, jest zatem niezależna od liczby przedsiębiorców działających na rynku ich wywozu. Ta sama ilość nieczystości ciekłych rozkłada się na mniejszą lub większą liczbę przedsiębiorców zajmujących się ich wywozem.

W gminach sąsiadujących z Gminą Malbork funkcjonują stacje zlewne w Sztumskim Polu, Dzierzgoniu i Tczewie. Z ustaleń dokonanych w toku postępowania wynika, że spółka ZGKiM, która - tak jak NOGAT jest spółką gminą - nieczystości ciekłe odbierane wozami asenizacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Nowy Staw, Miasta i Gminy Sztum oraz Gmin: Dzierzgoń, Lichnowy, Miłoradz, Stare Pole, Stary Targ dostarcza do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi. Udział nieczystości ciekłych dostarczonych wozami asenizacyjnymi do zlewni w Kałdowie Wsi przez ZGKiM w łącznej ilości nieczystości przyjętych przez Spółkę NOGAT w 2013 r. i 2014 r. z obszaru innych gmin, niż objęte zakresem jej działalności wyniosła ok. [...]%. Tak więc NOGAT, odmawiając przedsiębiorcy KOGUT przyjmowania nieczystości ciekłych wywożonych przez tego przedsiębiorcę wozami asenizacyjnymi z terenu Miasta i gminy Malbork - przyjmuje ścieki dowożone przez ZGKiM z obszaru innych gmin, w tym gmin, na terenie których znajdują się oczyszczalnie ścieków. Spółka NOGAT odmowę przyjmowania nieczystości płynnych dowożonych wozami asenizacyjnymi od przedsiębiorców innych, niż jej dotychczasowi kontrahenci, uzasadnia brakiem rezerw umożliwiających przyjęcie dodatkowego ładunku zanieczyszczeń. Spółka w toku postępowania deklarowała, że realizacja zadania polegającego m.in. na rozbudowie oczyszczalni ścieków w Kałdowie

Wsi pozwoli na zwiększenie od stycznia 2015 r. możliwości przyjmowania ścieków komunalnych zarówno z nowo wybudowanych sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie Malborka, jak i dostarczanych wozami asenizacyjnymi. Z informacji zamieszczonych na stronie internetowej Spółki wynika, że inwestycja ta nie zostanie zakończona do końca 2014 r., a w styczniu 2015 r. zostanie ogłoszony przetarg mający na celu wyłonienie wykonawcy, który ją dokończy.

Przedsiębiorcy, którzy chcieliby wykonywać usługi na obszarze Miasta i Gminy Malbork, lub jak w przypadku przedsiębiorcy KOGUT - taką działalność na ich terenie prowadzą na podstawie posiadanych zezwoleń, muszą wozić odbierane ścieki do stacji zlewnych znajdujących się w innych gminach. Wiąże się to z koniecznością ponoszenia przez takiego przedsiębiorcę m.in. dodatkowych kosztów transportu, które w przypadku kilkudziesięciokilometrowych odcinków mają istotne znaczenie dla ekonomiki przedsiębiorcy, jak i wysokości opłat pobieranych od dostawców tego rodzaju ścieków, w tym konsumentów. Dodatkowo, jak wynika z danych przedstawionych w Tabeli 4, opłaty za przyjęcie ww. nieczystości do zlewni w Dzierzgoniu i Sztumskim Polu są wyższe od obowiązujących w Kałdowie Wsi. W 2014 r. wyniosły one odpowiednio: Dzierzgoń 5,61 zł/m³, Sztumskie Pole - 4,62 zł/m³, w Kałdowie Wsi - 4,04 zł/m³ (brutto). Taka sytuacja przekłada się nie tylko na koszty działalności ponoszone przez przedsiębiorców, ale również oddziałuje na ich kontrahentów, w tym konsumentów. Korzystający z usług przedsiębiorcy, któremu odmawia się przyjęcia ścieków odebranych z obszaru miasta i gminy Malbork do zlewni w Kałdowie Wsi, kontrahenci ci (w tym konsumenci) muszą ponieść wyższe koszty ich wywozu. W przypadku gdyby przedsiębiorca KOGUT miał możliwość dostarczania wywożonych nieczystości ciekłych do zlewni w Kałdowie Wsi, mógłby on pobierać opłaty w wysokości 14,04 zł/m³ (odległość do 2 km do stacji zlewnej) lub w wysokości 16,20 zł/m³ (odległość do 5 km do stacji zlewnej). W zaistniałej sytuacji jego kontrahenci muszą ponosić opłaty w wysokości 21,60 zł/m³ pobierane w sytuacji, gdy ścieki są dowożone do stacji zlewnej odległej od zbiornika o więcej niż 5 km, co ma miejsce zarówno w przypadku ich transportu z terenu Miasta i Gminy Malbork do zlewni w Dzierzgoniu, jak i Sztumskim Polu.

Spółka NOGAT odmawiając przyjmowania ścieków do jej stacji zlewnej od podmiotów innych, niż dotychczasowi jej kontrahenci nie podjęła żadnych działań mających na celu przeciwdziałanie zaistniałej sytuacji np. poprzez proporcjonalne obniżenie ilości ścieków przyjmowanych od zainteresowanych podmiotów. Jednocześnie - jak wynika z poczynionych ustaleń - odmawiając przyjmowania ścieków wywożonych z terenu miasta i gminy Malbork - spółka przyjmuje ścieki dostarczane przez ZGKiM z gmin, na obszarze których znajdują się lokalne stacje zlewne (Dzierzgoń i Sztum). Takie zachowanie Spółki NOGAT świadczy o tym, że posiadając pozycję monopolistyczną na lokalnym rynku przyjmowania do zlewni nieczystości ciekłych wywożonych wozami asenizacyjnymi, wykorzystuje ją w sposób sprzeczny z regułami konkurencji. Działanie takie ogranicza w sposób oczywisty rozwój konkurencji na lokalnym rynku wywozu nieczystości ciekłych, bowiem ogranicza dostęp do niego i utrwała stan polegający na tym, że na rynku tym funkcjonują praktycznie tylko dwaj przedsiębiorcy: ZGKiM i Wywóz Nieczystości Płynnych Adam Baliński. Tym samym, konsumentom ogranicza się możliwość wyboru przedsiębiorcy wykonującej ten rodzaj usług. Zachowania Spółki mogą być rozpatrywane w kontekście dyskryminacji przedsiębiorców chcących świadczyć usługi wywozu nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych z terenu miasta i gminy Malbork i ograniczania rozwoju konkurencji na tym rynku na równoprawnych zasadach. Zarazem warunki te można uznać za mniej korzystne niż wynikałoby to z działania nieskrępowanych mechanizmów rynkowych działających w warunkach wolnej konkurencji. Ograniczenie przedsiębiorcy możliwości dostarczania nieczystości ciekłych dowożonych pojazdami asenizacyjnymi do najbliższej stacji zlewnej może obniżyć

konkurencyjność tego przedsiębiorcy wobec jego konkurentów, którzy taką możliwość posiadających. Tego rodzaju działania Spółki NOGAT mogą być rozpatrywane jako przejaw wykorzystywania pozycji monopolisty na rynku usług przyjmowania do zlewni nieczystości ciekłych dowożonych wozami asenizacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Malbork. Skutkiem takiego działania może być potencjalne bądź faktyczne ograniczenie konkurencji na lokalnym rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta i Gminy Malbork.

W okolicznościach sprawy zostało zatem wykazane spełnienie wszystkich przesłanek, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymagane do udowodnienia postawionego Spółce NOGAT zarzutu.

[25] Stwierdzenie zaniechania.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli zachowanie rynkowe przedsiębiorcy przestało naruszać zakazy określone w art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W takim przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Ciężar udowodnienia okoliczności, że praktyka została zaprzestana spoczywa na przedsiębiorcy (art. 11 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). W toku niniejszego postępowania antymonopolowego Spółka NOGAT przedłożyła Prezesowi Urzędu kopię zawartej w dniu 18 grudnia 2014 r. z przedsiębiorcą Ksenia Tyszyńska umowy, na podstawie której od dnia 1 stycznia 2015 r. rozpocznie ona odbiór nieczystości ciekłych odbieranych przez tego przedsiębiorcę z obszaru Miasta i Gminy Malbork i dowożonych wozami asenizacyjnymi do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi. Zawarcie ww. umowy umożliwi korzystanie z ww. zlewni przedsiębiorcy innemu, niż dotychczasowi kontrahenci Spółki. Działanie to ma również przełożenie na zachowania i sytuację właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Malbork wyposażonych w bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe. Umożliwienie przedsiębiorcy KOGUT zrzutu nieczystości ciekłych odbieranych z terenu Miasta i Gminy Malbork do stacji w Kałdowie Wsi spowoduje, że dostawcy tych ścieków, w tym konsumenci, będą - w sytuacji skorzystania z usług ww. przedsiębiorcy - ponosili niższe opłaty za wykonywane usługi, tj.: nie kwotę 21,60 zł/m³ - pobieraną w sytuacji, gdy nieczystości są przez ww. przedsiębiorcę transportowane na odległość powyżej 5 km do stacji zlewnej, ale 14,04 zł/m³ - przy transporcie nieczystości z nieruchomości odległych do 2 km od stacji zlewnej lub 16,20 zł/m³ - przy transporcie na odległość do 5 km do stacji zlewnej. W ocenie Prezesa UOKiK działania podjęte przez Spółkę NOGAT umożliwiły rozwój konkurencji na lokalnym rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych i ich transportu z terenu Miasta i Gminy Malbork. Tym samym należy uznać, że doprowadziły do zaniechania stosowania zarzucanej jej praktyki ograniczającej konkurencję. Wspomniana umowa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., jednakże już w dacie jej zawarcia, tj. w dniu 18 grudnia 2014 r. ww. przedsiębiorcy złożyli zgodne oświadczenie woli, efektem którego jest zaprzestanie stosowania zarzucanego Spółce NOGAT naruszenia zasad konkurencji. Z uwagi na powyższe jako datę zaniechania praktyki stosowanej przez NOGAT przyjęto datę 18 grudnia 2014 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w punkcie I sentencji decyzji.

[26] Kara pieniężna.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów organ ochrony konkurencji może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym

rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: dopuścił się naruszenia zakazu określonego m.in. w art. 9.

Nakładanie kar pieniężnych w świetle wyżej przywołanego przepisu odbywa się co prawda na zasadzie fakultatywności, niemniej jednak - jak określa się w doktrynie - stosowanie kar pieniężnych powinno mieć miejsce w przypadkach dostatecznie wykształconych w praktyce reguł stosowania przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję². Ponadto, w orzecznictwie podkreśla się, iż skuteczna polityka karania wymaga, aby w przypadku stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki ograniczającej konkurencję zasadą było nakładanie kary pieniężnej (wyrok SOKiK z dnia 8 listopada 2004 r., sygn. akt XVII Ama 81/03).

Mając na uwadze stopień naruszenia interesu publicznoprawnego oraz fakt, że przedmiotowe działanie Spółki NOGAT - polegające na ograniczeniu dostępu do zlewni w Kałdowie Wsi przedsiębiorcom innym, niż dotychczas z niej korzystający - stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w niniejszej sprawie organ antymonopolowy postanowił nałożyć karę pieniężną.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie przesądza bezwzględnie wysokości kary nakładanej przez organ ochrony konkurencji, który decyduje o tym w każdym konkretnym przypadku. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108 wyżej przywołanej ustawy, Prezes Urzędu powinien wziąć pod uwagę w szczególności okres, stopień oraz okoliczność uprzedniego naruszenia przepisów ustawy (art. 111 ww. ustawy). W judykaturze wskazuje się, że w przypadku kar za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przestankami, które należy brać pod uwagę, są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele jakie kara ma osiągnąć (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2000 r., sygn. akt I CKN 793/98).

W punkcie I. sentencji niniejszej decyzji uznano działanie Spółki NOGAT za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zakaz ten ma charakter bezwzględny, zatem nie istnieją przestanki natury prawnej, które umożliwiłyby zalegalizowanie takiej praktyki. Spełniona jest więc podstawowa przestanka warunkująca nałożenie kary pieniężnej. Jako podstawę obliczenia kary przyjęto dochód w wysokości [...] zł osiągnięty przez Spółkę w 2013 r. Maksymalna wysokość kary mogłaby zatem wynieść [...] zł

Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonego w niniejszej decyzji naruszenia. Ważąc stwierdzone naruszenie Prezes Urzędu kierował się przede wszystkim dwiema okolicznościami: (a) naturą naruszenia i (b) czynnikami związanymi ze specyfiką rynku oraz działalnością przedsiębiorcy.

W kwestii natury naruszenia wyróżnia się: naruszenia bardzo poważne, do których należy zaliczyć przede wszystkim szczególnie szkodliwe horyzontalne ograniczenia konkurencji, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku, naruszenia poważne, do których należy zaliczyć przede wszystkim porozumienia horyzontalne niezaliczane do najpoważniejszych naruszeń, porozumienia pionowe wpływające na cenę lub warunki oferowania produktu, przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do istotnego graniczenia

---

² M. Król-Bogomilska [w:] *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, T. Skoczny (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009, s. 1606 i 1614.

konkurencji lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów, wreszcie naruszenia inne niż wyżej wymienione (tzw. naruszenia pozostałe), do których należą m.in. porozumienia wertykalne niedotyczące ceny lub możliwości odsprzedaży towaru, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej o mniejszej wadze.

Oceniając naturę naruszenia należy wskazać, że praktyka przypisana Spółce polega na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku przyjmowania nieczystości ciekłych z terenu Miasta i Gminy Malbork do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi poprzez ograniczenie dostępu do zlewni przedsiębiorcom innym, niż dotychczas z niej korzystający, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych i ich transportu z terenu Miasta i Gminy Malbork. Nałożenie kary należy zatem traktować jako podkreślenie naganności działań podmiotu dominującego, które to działania ograniczają konkurencję na rynku powiązanym.

Kierując się naturą przedmiotowego naruszenia Prezes Urzędu zaliczył praktykę stosowaną przez Spółkę NOGAT do poważnych naruszeń prawa antymonopolowego, należąca do praktyk eksploatacyjnych, stosowanych przy wykorzystywaniu przez przedsiębiorców istniejącej nad kontrahentami przewagi kontraktowej, dlatego też jako kwotę wyjściową kary przyjęto na poziomie [...] % całkowitego przychodu Spółki, co daje kwotę [...] zł.

W następnej kolejności rozważono czynniki dotyczące specyfiki rynku właściwego i działalności przedsiębiorcy, w tym niewielki udział przychodu uzyskanego przez Nogat w roku 2013 w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie przyjmowania nieczystości ciekłych dowożonych wozami asenizacyjnymi do stacji zlewnej w Kałdowie Wsi. Spółka NOGAT w 2013 r. z tytułu oczyszczania ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi osiągnęła przychód w wysokości [...] zł, co stanowi jedynie ok. [...] % przychodów Spółki. Daje to podstawę do obniżenia wysokości kary z tytułu niewielkiego udziału przychodów uzyskanych z tytułu świadczenia usług na ww. rynku właściwym w przychodzie przedsiębiorcy o [...] %, tj. do kwoty [...] zł.

Obliczając wysokość kary Prezes Urzędu uznał stosowaną praktykę za długotrwałą (trwającą ponad rok, tj. od czerwca 2013 r.), a tym samym podwyższył karę o [...] %, tj. do kwoty [...] zł.

Ważąc wysokość nałożonej kary pieniężnej Prezes UOKiK poddał analizie również okoliczności obciążające i łagodzące, stanowiące ocenę podmiotowej strony czynu przedsiębiorcy. W związku z tym, że zaniechanie praktyki zarzucanej Spółce Nogat nastąpiło w fazie postępowania poprzedzającego wydanie decyzji, Prezesa Urzędu uznał, że okoliczność ta nie może zostać uznana za łagodzącą. Jeśli chodzi o okoliczności obciążające, to w ocenie Prezesa Urzędu postępowanie Spółki, miało charakter umyślny, mający na celu ograniczenie potencjalnym konkurentom, dostępu do ustalonego w postępowaniu rynku właściwego. Ze względu na tę okoliczność postanowiono podwyższyć wymiar kary o [...] %. Zdaniem Prezesa Urzędu brak jest innych okoliczności obciążających i łagodzących, które wpłynęłyby na zmianę poziomu kary. W związku z czym jej wymiar ustalono na poziomie 5.323 zł.

Prezes Urzędu uznał za uzasadnione w niniejszej sprawie, nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej, w wysokości 5.323 zł (słownie: pięć tysięcy trzysta dwadzieścia trzy złote), płatnej do budżetu państwa, co stanowi około [...] % przychodu będącego podstawą obliczania kary i [...] % kary, jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz współmierna do możliwości finansowych Spółki. Nadmienić należy, że kary pieniężne stosowane są w sytuacjach, gdy za-

chowanie przedsiębiorcy nie tylko jest bezprawne, ale można także sprawcy przypisać winę w znaczeniu subiektywnym. Analizując kwestię winy należy stwierdzić, iż Spółka powinna zdawać sobie sprawę, iż podejmowanymi działaniami może nadużywać posiadanej pozycji dominującej. Kara pieniężna nałożona w powyższej wysokości pełni funkcję represyjną za naruszenie przepisów ww. ustawy, gdyż podkreśla naganność zachowania Spółki, która dopuściła się stosowania praktyk ograniczających konkurencję. Jednocześnie nałożona kara pełni funkcję prewencyjną, gdyż zapobiega stosowaniu w przyszłości sprzecznych z interesem publicznym praktyk ograniczających konkurencję.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w punkcie II sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie prowadzone w NBP O/O Warszawa o numerze 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

[27] Koszty postępowania.

Art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 ww. ustawy, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Ponadto, stosownie do art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu w wyniku przeprowadzonego przeciwko Spółce NOGAT postępowania antymonopolowego stwierdził naruszenie przez ww. przedsiębiorcę przepisu art. 9 ust. 1 i 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 ww. ustawy pozwalająca na obciążenie Spółki kosztami przeprowadzonego postępowania. Ponieważ przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają, co należy rozumieć pod pojęciem *kosztów postępowania* odwołano się w tym względzie - zgodnie z art. 83 ww. ustawy - do art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, który do kosztów postępowania zalicza między innymi koszty doręczania stronom pism urzędowych. W niniejszej sprawie wyliczone w ten sposób koszty związane z korespondencją ze stroną postępowania ustalono na kwotę 62,70 zł.

W związku z tym postanowiono obciążyć Spółkę kosztami przeprowadzonego postępowania antymonopolowego w wysokości 62,70 zł (słownie: sześćdziesiąt dwa 70/100 złotych).

Na podstawie art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji na uiszczenie ww. kosztów.

Wobec powyższego, orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Koszty postępowania, określone w punkcie III decyzji, należy uiścić we wskazanym w sentencji decyzji terminie na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

POUCZENIE:

1. Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i 2 k.p.c. - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.
2. W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt III sentencji niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i konsumentów
Dyrektor Delegatury w Gdańsku
Roman Jarząbek

Otrzymuje:

Przedsiębiorstwo „NOGAT” Sp. z o.o.
Kałdowo Wieś
82-200 Malbork